

IMF Survey

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η Κύπρος βαδίζει προς Βιώσιμη Ανάπτυξη

IMF Survey

23 Ιουνίου 2015

Το αρχαίο θέατρο Κουρίου στην Κύπρο. Ο τουρισμός συμβάλλει στην επάνοδο της χώρας στον δρόμο της ανάπτυξης (φωτο: Scott S. Warren/National Geographic/Corbis)

- Το ΔΝΤ αξιολόγησε το οικονομικό πρόγραμμα της Κύπρου και ενέκρινε εκταμίευση επιπλέον €278,4 εκ.
- Η Κύπρος επιστρέφει σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και βελτιώνει τα δημοσιονομικά της μεγέθη
- Απαιτείται περαιτέρω προσπάθεια για την εκκαθάριση των επισφαλών δανείων και την μείωση του δημοσίου χρέους

Η Κύπρος έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο στην εφαρμογή του οικονομικού της προγράμματος, κυρίως όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις με τις οποίες θα μειωθεί το βάρος των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Το πρώτο τρίμηνο του 2015, η χώρα επέστρεψε σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, για πρώτη φορά μετά από τέσσερα χρόνια.

Τον Μάιο του 2013, το ΔΝΤ ενέκρινε δάνειο ύψους €1 δις. τριετούς διάρκειας με σκοπό να βοηθήσει την Κύπρο να σταθεροποιήσει τον τραπεζικό τομέα και να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα των δημοσιονομικών της μεγεθών. Το δάνειο υπόκειται σε τακτικές αξιολογήσεις. Στις 19 Ιουνίου 2015, το Εκτελεστικό Συμβούλιο του ΔΝΤ ενέκρινε τρεις τέτοιες αξιολογήσεις και έδωσε το πράσινο φως για την εκταμίευση ποσού €278,4 εκ.

Σε συνέντευξή του στο IMF Survey ο Mark Lewis, επικεφαλής του κλιμακίου του ΔΝΤ για την Κύπρο, σχολιάζει την πρόοδο που σημειώθηκε καθώς και τα επόμενα βήματα.

IMF Survey: Μετά από κάποιες καθυστερήσεις, το ΔΝΤ ολοκλήρωσε ταυτόχρονα τρεις αξιολογήσεις του προγράμματος της Κύπρου. Τι ακριβώς συνέβη;

Lewis: Η υλοποίηση του προγράμματος τα τελευταία χρόνια ήταν ικανοποιητική. Τα δημοσιονομικά εξελίχθηκαν καλύτερα από τις προβλέψεις, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις προχώρησαν και οι αρχές της χώρας υποστήριξαν με θέρμη την υλοποίηση του προγράμματος στην πράξη. Εν τούτοις, υπήρχαν δυσκολίες στη μεταρρύθμιση της νομοθεσίας για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κύπρου κάποια στιγμή πάγωσε τις ήδη εγκεκριμένες αλλαγές όσον αφορά τις κατασχέσεις, με το επιχείρημα ότι πρέπει να ενημερωθούν ταυτόχρονα και οι κανόνες περί αφερεγγυότητας.

Απαιτήθηκε περισσότερος χρόνος από ότι περιμέναμε, όμως η Βουλή εξέφρασε τελικώς ομόθυμα την υποστήριξή της στο σύνολο της μεταρρύθμισης. Αυτό ήταν ένα ουσιαστικό βήμα προς τα εμπρός για την Κύπρο και το βήμα που κατέστησε δυνατές τις θετικές αξιολογήσεις.

IMF Survey: Γιατί είναι τόσο σημαντικά τα νομοθετικά πλαίσια περί αφερεγγυότητας και περί κατασχέσεων;

Lewis: Τα νομοθετικά πλαίσια περί αφερεγγυότητας και περί κατασχέσεων είναι κρίσιμης σημασίας για να μπορέσει η χώρα να επιστρέψει με τρόπο βιώσιμο στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στη σταθερότητα και την ευημερία. Έχουν γραφτεί πολλά για τις επιπτώσεις των μη εξυπηρετούμενων δανείων στους ισολογισμούς και τα κεφάλαια των τραπεζών, όμως δεν έχουν γραφτεί αρκετά για τις ευρύτερες επιπτώσεις τους στην οικονομία γενικότερα. Σχεδόν 60% των δανείων που έχουν χορηγήσει οι Κυπριακές τράπεζες είναι μη εξυπηρετούμενα δάνεια, γεγονός το οποίο δεν τους επιτρέπει να προβούν σε νέες χορηγήσεις. Συνεπώς, ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό πλαίσιο για τις κατασχέσεις και την αφερεγγυότητα είναι καλή εξέλιξη τόσο για τις τράπεζες όσο και για τους δανειολήπτες. Έτσι θα καταστεί δυνατόν να χορηγηθούν νέα δάνεια σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις, και μάλιστα με βελτιωμένους όρους, κάτι το οποίο θα ευνοήσει την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

IMF Survey: Τον καιρό της κρίσης, πολλοί παρατηρητές υποστήριζαν ότι η Κύπρος πρέπει να αναζητήσει ένα διαφορετικό οικονομικό μοντέλο. Επετεύχθη ο στόχος αυτός;

Lewis: Πριν από την κρίση, η ανάπτυξη βασιζόταν στον υπερδιογκωμένο τραπεζικό τομέα, την οικοδομή και τα ακίνητα. Όπως θα περίμενε κανείς, οι κλάδοι αυτοί πέρασαν, ως όφειλαν, σε δεύτερη μοίρα. Σήμερα, το μοντέλο ανάπτυξης της Κύπρου είναι πιο κοντά σε αυτό που ονομάζουμε «ανάκαμψη χωρίς πίστη» (credit-less recovery) και κλάδοι που εξαρτώνται λιγότερο από δανεισμό, όπως ο τουρισμός και οι μη χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, είναι οι κλάδοι που τροφοδοτούν την ανάπτυξη.

Είναι πολύ ενθαρρυντικό ότι το πρώτο τρίμηνο του 2015 η Κύπρος πέτυχε και πάλι θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, για πρώτη φορά τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Η πορεία σταδιακής ανάκαμψης υπερέβη ανελλιπώς τις αρχικές εκτιμήσεις μας καθώς και τις προβλέψεις άλλων αναλυτών.

Με το βλέμμα πλέον στραμμένο στο μέλλον, η Κύπρος πρέπει να εντείνει περαιτέρω την προσπάθειά της να γίνει χώρα ελκυστική για το επιχειρείν. Το σχέδιο της κυβέρνησης να καταστρώσει και να εφαρμόσει πολιτική για την ανάπτυξη είναι αξιόπεινη πρωτοβουλία. Η προσπάθεια πρέπει να εστιασθεί, μεταξύ άλλων, στην ενίσχυση της δικαιοσύνης, την ιδιωτικοποίηση επιχειρήσεων του δημοσίου, το άνοιγμα κλειστών επαγγελματιών, την άρση περιορισμών του ανταγωνισμού, την εξάλειψη της γραφειοκρατίας και την στήριξη της καινοτομίας. Πρόκειται σε όλες τις περιπτώσεις για κινήσεις που ευνοούν την ανάπτυξη και την ανάκαμψη με πολλές θέσεις εργασίας.

IMF Survey: Η Κύπρος φαίνεται να έχει πετύχει πολλά από την κορύφωση της κρίσης στις αρχές του 2013. Τι να περιμένουμε από εδώ και πέρα;

Lewis: Η Κύπρος όντως σημείωσε εντυπωσιακή πρόοδο, παρ' όλα αυτά παραμένει αντιμέτωπη με σημαντικές προκλήσεις ως την ολοκλήρωση του προγράμματος αλλά και μετά από αυτήν. Τρεις είναι οι προτεραιότητες που ξεχωρίζουν: Πρώτον, οι τράπεζες πρέπει να επανέλθουν σε θέση να χορηγούν νέα δάνεια προς την οικονομία. Δεύτερον, η επιχειρηματική κοινότητα πρέπει να προσελκύσει περισσότερες ξένες άμεσες επενδύσεις στη χώρα. Και, τρίτον, η κυβέρνηση οφείλει να συνεχίσει να μειώνει το δημόσιο χρέος το παραμένει πολύ υψηλό. Όλα αυτά πρέπει να γίνουν με ταυτόχρονη προστασία των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού που πλήττονται από την κρίση και εξασφάλιση ικανών δημόσιων επενδύσεων.

Είναι επίσης σημαντικό να γίνουν μεταρρυθμίσεις προς την κατεύθυνση της αναδιάρθρωσης των ιδιωτικών δανείων στην Κύπρο, κυρίως βήματα για να διευκολυνθεί η εκχώρηση των δανείων, να διευκρινισθεί το καθεστώς πολλών τίτλων ιδιοκτησίας και να εκσυγχρονισθεί η δικαιοσύνη. Θα απαιτηθούν επίσης συνεχείς διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για να τονωθεί η ανάπτυξη της οικονομίας, της απασχόλησης και των εισοδημάτων.

IMF Survey: Σε ποιο βαθμό θα μπορούσε η Κύπρος να επηρεασθεί από τις αναταράξεις στην Ελλάδα;

Lewis: Η Κύπρος μείωσε σημαντικά την έκθεσή της στην Ελλάδα σταδιακά και έτσι οι ενδεχόμενες επιπτώσεις από τη μετάδοση της κρίσης θα είναι πεπερασμένες. Εν τούτοις, θα ήταν δύσκολο για την Κύπρο να αποφύγει εντελώς τις επιπτώσεις μιας παρατεταμένης περιόδου αβεβαιότητας στην αγορά. Η καλύτερη απάντηση σε αυτούς τους εξωτερικούς «κραδασμούς» είναι η σταθερή και αποφασιστική εφαρμογή του προγράμματος μεταρρυθμίσεων. Ο λαός της Κύπρου αξίζει πολλά συγχαρητήρια για όλα όσα πέτυχε η χώρα μέχρι σήμερα. Το θέμα τώρα είναι να συνεχίσει στον ίδιο δρόμο.

Σχετικοί σύνδεσμοι

[Διαβάστε την έκθεση](#)

[Διαβάστε την ανακοίνωση τύπου](#)

[Κύπρος και ΔΝΤ](#)